

การศึกษาความต้องการการนิเทศของครูธุรกิจ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1

นางศรินันต์ ชื่นจิตกุลถาวร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-122-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016806

i 10309275

A STUDY OF SUPERVISORY NEEDS OF BUSINESS TEACHERS
IN SECONDARY SCHOOLS, EDUCATIONAL REGION ONE

Mrs. Sirinan Chunjitguntaworn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-122-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความต้องการการนเทศของครูธุรกิจในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 เขตการศึกษา 1
 โดย นางศรินทร์ ชื่นจิตกุลถาวร
 ภาควิชา บริหารการศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

(Signature) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(Signature) ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

(Signature) อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

(Signature) กรรมการ
 (อาจารย์กอบกุล พฤษะวัน)

ศิรินันต์ ชื่นจิตกุลถาวร : การศึกษาความต้องการการนิเทศของครูธุรกิจในโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 (A STUDY OF SUPERVISORY NEED OF BUSINESS
TEACHERS IN SECONDARY SCHOOLS, EDUCATIONAL REGION ONE) อ.ที่ปรึกษา :
ศศ.ดร.บุญมี เถรยอศ, 153 หน้า. ISBN 974-577-122-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 จำแนกตามภูมิภาคหลัง ประชากรที่ใช้
ได้แก่ ครูธุรกิจ จำนวน 130 คน จาก 30 โรงเรียน ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบสำรวจความเข้าใจ
เกี่ยวกับหลักสูตร เนื้อหาวิชา เทคนิคและวิธีสอน สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและ
ประเมินผล แบบสำรวจได้นำส่งและรวบรวมครบทุกฉบับ โดยผู้วิจัยและบริการทางไปรษณีย์ วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ในการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความ
ต้องการทั้ง 5 ด้าน ซึ่งจำแนกตามตัวแปร

ผลการศึกษาพบว่า ครูธุรกิจส่วนใหญ่จบปริญญาตรีสอนระหว่าง 16-20 คาบ โดยสอนมากกว่า
2 รายวิชา มีประสบการณ์ทางการสอนมากกว่า 5 ปี และต้องรับผิดชอบงานหน้าที่อื่น จากการวิเคราะห์
ความต้องการพบว่า ครูธุรกิจส่วนใหญ่มีความต้องการในการนิเทศระดับมากด้านหลักสูตร ระดับปานกลาง
ด้านเทคนิคและวิธีสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน และระดับน้อยในด้านเนื้อหาวิชาและด้านการวัดผล
และประเมินผล

ผลการเปรียบเทียบสมมติฐานปรากฏว่า

1. ครูธุรกิจที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีมีความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศด้าน
เนื้อหาวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .05
2. ครูธุรกิจที่สำเร็จวิชาเอกแตกต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศด้านเนื้อหาวิชา
เทคนิคและวิธีสอน และการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .05
3. ครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศด้าน
เนื้อหาวิชาและการวัดผลและประเมินผล. แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .05

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต ศิรินันต์ ชื่นจิตกุลถาวร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศศ.ดร.บุญมี เถรยอศ

SIRINAN CHUNJITGUNTAWORN : A STUDY OF SUPERVISORY NEED OF BUSINESS TEACHERS IN SECONDARY SCHOOLS, EDUCATIONAL REGION ONE. THESIS
ADVISOR : ASST.PROF. BOONMEE NENYOD, Ed.D. 153 PP. ISBN 974-577-122-8

The purposes of this study were to investigate and compare the supervisory need of business teachers in secondary schools in Educational Region One. Population of this study were composed of 130 business teachers in 30 secondary schools in Educational Region One. Questionnaires and tests concerning the understanding towards curriculum, content, teaching techniques, instructional media, and evaluation were distributed to population, and they were all completed and returned. Data were analyzed by using arithmetic mean, standard deviation, and t-test.

Research Findings;

The results of the study showed that :

Most business teachers hold a bachelor degree, they were assigned to teach more than two subjects and were responsible between 16-20 periods of teaching load. They had more than five years of teaching experiences and also had to be responsible for other duties beside their teaching assignments.

With regards to their supervisory needs the data showed that their needs were at the high level concerning curriculum, while teaching techniques and instructional media were indicated at the moderate level, whereas their supervisory needs concerning content and evaluation were both at the low level.

The Results of hypotheses testing indicated as follows:

1. There is significant difference of supervisory need towards content between those hold a bachelor degree and lower at the .05 level.
2. There is significant difference of supervisory need among those who had different educational background towards content, teaching techniques, and evaluation at the .05 level.
3. There is significant difference of supervisory need among those who had difference years of experiences towards content, and evaluation at the .05 level.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต สิริสินห์ ชุนจิตกuntas
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา An. D. N. Y.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่องการศึกษาความต้องการการนิเทศของครูธุรกิจ ในโรงเรียน
มัธยมศึกษาเขตการศึกษา 1 สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและการให้ความร่วมมืออย่าง
ดียิ่งจากบุคคลและสถาบันกล่าวคือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่าน
ได้กรุณาให้คำปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไข พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในเชิงทฤษฎี และปฏิบัติการ
ตลอดระยะเวลาของการดำเนินการวิจัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน และครูธุรกิจ กรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 1 ผู้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนเพื่อนผู้ร่วมงาน

ท้ายสุดของการศึกษาที่ได้รับความสนับสนุนด้านงบประมาณจากทุนอุดหนุนการวิจัย
ของบัณฑิตศึกษา จึงขอขอบพระคุณและขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

ศรินทร์ ชื่นจิตกุลถาวร

มีนาคม 2533

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ท

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมุติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	7
การนำเสนอผลการวิจัย	9
2. ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
1. การศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา	11
1.1 ความเป็นมาของการนิเทศการศึกษา	11
1.2 ความหมายในการนิเทศการศึกษา	12
1.3 ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา	13
1.4 ศึกษานิเทศกับการนิเทศการศึกษา	14

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

2.	ความต้องการการนิเทศการศึกษา	15
2.1	ความหมายของความต้องการ	15
2.2	การประเมินความต้องการและวิธีการศึกษาความ ต้องการ	16
3.	ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นของ ครูธุรกิจ	19
3.1	ด้านหลักสูตร	19
3.2	ด้านเนื้อหาวิชา	20
3.3	ด้านเทคนิคและวิธีสอน	21
3.4	ด้านสื่อการเรียนการสอน	22
3.5	ด้านการวัดผลและประเมินผล	23
3.	วิธีดำเนินการวิจัย	25
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	25
	ประชากร	25
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
	การสร้างเครื่องมือ	26
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
	การวิเคราะห์ข้อมูล	28
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	29
4.	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพของ ครูธุรกิจ	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจของครูธุรกิจ ..	37
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศ ของครูธุรกิจ	56
ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับ ความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจ	75
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	88
สรุปผลการวิจัย	90
การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	95
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้	97
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	99
เอกสารอ้างอิง	100
ภาคผนวก ก.	104
ภาคผนวก ข.	108
ภาคผนวก ค.	112
ประวัติผู้เขียน	153

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามสถานภาพ.....	33
2	ค่าเฉลี่ยรวมและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจในด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชาเทคนิคและวิธีสอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผล..	38
3	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจในด้านหลักสูตรพิจารณาเป็นรายข้อ...	40
4	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจในด้านเนื้อหาวิชา พิจารณาเป็นรายวิชา	42
5	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจ ในด้านเทคนิคและวิธีสอน พิจารณาเป็นรายข้อ	44
6	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจในด้านสื่อการเรียนการสอน พิจารณาเป็นรายข้อ	46
7	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจในด้าน การวัดผลและประเมินผล พิจารณาเป็นรายข้อ	48
8	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจ จำแนกตามรายวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจ จำแนกตามรายวิชาที่ปฏิบัติ หน้าที่สอน	53
10	ค่าเฉลี่ยรวมและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา เทคนิคและวิธีสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล	57
11	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านหลักสูตร พิจารณาเป็นรายข้อ	59
12	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านเนื้อหาวิชา พิจารณาเป็นรายวิชา	
13	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านเทคนิคและวิธีสอน พิจารณาเป็นรายข้อ ...	63
14	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านสื่อการเรียนการสอน พิจารณาเป็นรายข้อ ..	65
15	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในด้าน การวัดผลและประเมินผล พิจารณาเป็นรายข้อ	67
16	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจ จำแนกตามรายวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา	69
17	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจ จำแนกตามรายวิชาที่ปฏิบัติหน้าที่สอน	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในแต่ละด้าน พิจารณาตามวุฒิการศึกษา.....	76
19	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านหลักสูตร พิจารณาตามวิชาเอก.....	77
20	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความต้องการของครูธุรกิจในด้านเนื้อหาวิชา ในรายวิชา พช 111 (ธุรกิจทั่วไป) พิจารณาตามวิชาเอก.....	78
21	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านเนื้อหาวิชา ในรายวิชา พช 112 (เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค) พิจารณาตามวิชาเอก.....	79
22	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านเนื้อหาวิชาในรายวิชา พช 121 (พิมพ์ดีดไทย 1) พิจารณาตามวิชาเอก.....	80
23	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านเนื้อหาวิชาในรายวิชา พช.131,132 (บัญชี 1,2) พิจารณาตามวิชาเอก.....	81
24	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านเนื้อหาวิชาในรายวิชา พช 241 (การขาย) พิจารณาตามวิชาเอก.....	82
25	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย เกี่ยวกับความต้องการในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านเทคนิคและวิธีสอน พิจารณาตามวิชาเอก.....	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
26	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความต้องการ ในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านสื่อการเรียนการสอน พิจารณาตาม วิชาเอก.....	84
27	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความต้องการ ในการนิเทศของครูธุรกิจในด้านการผลิตและประเมินผล พิจารณา ตามวิชาเอก.....	85
28	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความต้องการ ในการนิเทศของครูธุรกิจในแต่ละด้าน พิจารณาตามประสบการณ์ทาง การสอน.....	86

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แสดงค่าเฉลี่ยร มของคะแนนความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนของครูธุรกิจในด้านหลักสูตร เทคนิคและวิธีสอน สื่อการ เรียนการสอน และการ วัดผลและประเมินผล.....	39
2	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการ สอนของครูธุรกิจ ในด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ.....	41
3	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการ สอนของครูธุรกิจในด้านเนื้อหาวิชา เป็นรายวิชา.....	43
4	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการ สอนของครูธุรกิจ ในด้านเทคนิคและวิธีสอน เป็นรายข้อ.....	45
5	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการ สอนของครูธุรกิจในด้านสื่อการ เรียนการสอนเป็นรายข้อ.....	47
6	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการ สอนของครูธุรกิจในด้านการ วัดผลและประเมินผล เป็นรายข้อ.....	49
7	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการ เกี่ยวกับการจัดการ เรียนการ สอนของครูธุรกิจในด้านหลักสูตร เทคนิคและวิธีสอน สื่อการ เรียน การสอน และการ วัดผลและประเมินผล.....	58
8	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการ เกี่ยวกับการจัดการ เรียนการ สอนของครูธุรกิจในด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ.....	60
9	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการ เกี่ยวกับการจัดการ เรียนการ สอนของครูธุรกิจในด้านเนื้อหาวิชา เป็นรายวิชา.....	62

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

แผนภูมิที่		หน้า
10	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจในด้านเทคนิคและวิธีสอน เป็นรายข้อ.....	64
11	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจในด้านสื่อการเรียนการสอน เป็นรายข้อ..	66
12	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจในการวัดผลและประเมินผล เป็นรายข้อ.....	68